

บทที่ 5

การอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการใช้สื่อโทรทัศน์เพื่อการศึกษาในการเรียนการสอนของครู
ในโรงเรียนเครือข่ายบ้านแป๊ะบุญ อำเภอบาเจาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1
ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะตามลำดับดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพการใช้สื่อโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ในการเรียนการสอนของครูในโรงเรียน
เครือข่ายบ้านแป๊ะบุญ อำเภอบาเจาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1
2. เพื่อศึกษาปัญหาการใช้โทรทัศน์เพื่อการศึกษา ในการเรียนการสอนของครูในโรงเรียน
เครือข่ายบ้านแป๊ะบุญ อำเภอบาเจาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นครูผู้สอนในโรงเรียนเครือข่ายบ้านแป๊ะบุญ อำเภอบาเจาะ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 162 คน
จากจำนวน 10 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง

1. กลุ่มประชากร ที่ใช้รายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาในการเรียนการสอน จำนวน 129 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง สุ่มแบบเจาะจง เลือกเฉพาะครูผู้สอนที่ใช้สื่อโทรทัศน์เพื่อการศึกษาเท่านั้น
จำนวน 68 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งผู้ทำการวิจัยได้ทำการสร้างขึ้นเองโดยผ่านผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแบบสอบถามจากการหาค่า IOC ก่อนนำไปใช้ ซึ่งการสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. แบบสำรวจประสบการณ์การใช้รายการโทรทัศน์การศึกษา (ETV / ITV)
2. แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้สื่อโทรทัศน์เพื่อการศึกษาในการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนเครือข่ายบ้านแปะบุญ อำเภอบาเจาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 แบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการใช้สื่อโทรทัศน์ของครูผู้สอน เป็นแบบเลือกรายการ ได้แก่ ความรู้ประสบการณ์ บทบาทการใช้ และพฤติกรรมการใช้ จำนวน 13 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการใช้สื่อโทรทัศน์ของครูผู้สอน เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) แบบ 5 ระดับ ตามแนวคิดของ ลิเคอร์ท (Likert) เพื่อสำรวจปัญหาใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการเลือกสื่อ จำนวน 5 ข้อ ด้านการเตรียมสื่อ จำนวน 18 ข้อ ด้านวิธีการและเทคนิคการใช้สื่อ จำนวน 14 ข้อ และด้านการประเมินผลการใช้ จำนวน 9 ข้อ

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความสอดคล้อง ความเหมาะสมของเนื้อหา รูปแบบและจำนวนของข้อคำถาม จากการหาค่า IOC

4. ดำเนินการพิมพ์แบบสอบถามที่ผ่านการหาค่าความสอดคล้อง จากผู้เชี่ยวชาญ

5. นำแบบสอบถามไปใช้เก็บข้อมูลในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1. ขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยจากผู้อำนวยการ โรงเรียน หรือผู้บริหาร โรงเรียน

2. เดินทางไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยด้วยตนเอง
3. เก็บรวบรวมแบบสอบถาม
4. ตรวจสอบข้อมูลและความครบถ้วนของข้อมูลในแบบสอบถามเพื่อนำมาวิเคราะห์และสรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ มีการดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้มา ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามในตอนที่ 1 ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการใช้สื่อโทรทัศน์ของครูผู้สอน เป็นแบบเลือกรายการ ได้แก่ ความรู้ประสบการณ์ บทบาทการใช้ และพฤติกรรมการใช้
3. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการใช้สื่อโทรทัศน์ของครูผู้สอน ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการเลือกสื่อ ด้านการเตรียมสื่อ ด้านวิธีการและเทคนิคการใช้สื่อ และด้านการประเมินผลการใช้ เป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า โดยวิเคราะห์ รายละเอียดของกลุ่มตัวอย่างที่ทำการวิจัยด้วยค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย
4. วิเคราะห์ข้อมูล
5. ผลการรวบรวมข้อมูลข้อเสนอแนะ เป็นคำถามปลายเปิด ตามสภาพและปัญหาการใช้สื่อโทรทัศน์การศึกษา ด้านเลือกสื่อ ด้านเตรียมการ ด้านวิธีการและเทคนิคการใช้สื่อ ด้านประเมินผล

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการวิจัยจำนวนของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 73.5 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ

พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีช่วงอายุมากกว่า 45 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.9 ประสบการณ์ในการสอนของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีประสบการณ์สอน 5-10 ปี และมากกว่า 15 ปี มีผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 32.3 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากปฏิบัติการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คิดเป็นร้อยละ 20.6 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากปฏิบัติการสอนในระดับช่วงชั้นที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 54.4 ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากอยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 100

2. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการใช้สื่อของครูผู้สอน

จากการวิจัยจำนวนของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีความรู้ในการใช้สื่อประเภทคอมพิวเตอร์ คิดเป็นร้อยละ 24.4 ระยะเวลาของประสบการณ์ในการใช้สื่อโทรทัศน์เป็นสื่อการสอนพบว่าส่วนมากอยู่ในช่วงระหว่าง 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 41.2 ประสบการณ์ในการใช้สื่อวิทยุโทรทัศน์เป็นสื่อการสอนพบว่าส่วนมากอยู่ในช่วงระหว่าง 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 47.0 ความถี่ในการใช้สื่อโทรทัศน์ในการสอนพบว่าส่วนมาก 1 – 2 ครั้ง ต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 48.5 ความถี่ในการใช้สื่อวิทยุโทรทัศน์ในการสอนพบว่าส่วนมาก 1 – 2 ครั้ง ต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 47.0 ระยะเวลาในการใช้สื่อโทรทัศน์แต่ละครั้งพบว่าส่วนมากใช้น้อยกว่า 1 ชั่วโมง และ 1 – 2 ชั่วโมง มีผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 38.2 ระยะเวลาในการใช้สื่อวิทยุโทรทัศน์แต่ละครั้งพบว่าส่วนมาก ใช้ 1 – 2 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 44.1 ส่วนมากใช้รายการโทรทัศน์ทางการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมวังไกลกังวล คิดเป็นร้อยละ 47.6 ส่วนมากใช้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คิดเป็นร้อยละ 20.9 ส่วนมากใช้สอนในระดับช่วงชั้นที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 52.9 ถ้ามส่วนมากใช้ในลักษณะเป็นสื่อเสริม ร่วมกับการสอนปกติ คิดเป็นร้อยละ 48.5 ส่วนมากใช้ลักษณะการใช้สดในบางครั้งที่สามารถให้นักเรียน เรียนได้ คิดเป็นร้อยละ 36.8 ส่วนมากไม่เคยใช้รายการโทรทัศน์การศึกษาผ่านระบบเครือข่าย (Online) คิดเป็นร้อยละ 58.8 ส่วนมากเคยใช้รายการโทรทัศน์การศึกษาผ่านระบบเครือข่าย (Online) จากแหล่งเว็บไซต์ <http://www.etvthai.tv/> คิดเป็นร้อยละ 26.5

3. ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการใช้สื่อโทรทัศน์ของครูผู้สอน

3.1 ด้านการเลือกสื่อ

ระดับของปัญหาการใช้สื่อโทรทัศน์การศึกษาด้านการเลือกสื่อ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีปัญหาการใช้สื่อเป็นอันดับ 1 คือ สื่อโทรทัศน์ การศึกษามีขั้นตอนการใช้ยุ่งยากซับซ้อนทำให้ครูไม่เลือกใช้ รองลงมาคือ ขาดทักษะในการเลือกใช้สื่อโทรทัศน์การศึกษาที่เหมาะสมแต่ละกิจกรรมการสอน

3.2 ด้านการเตรียมสื่อ

ระดับของปัญหาการใช้สื่อโทรทัศน์การศึกษาด้านการเตรียมสื่อ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีปัญหาการใช้สื่อเป็นอันดับ 1 คือ การสร้างความพร้อมให้นักเรียนก่อนใช้สื่อโทรทัศน์การศึกษา รองลงมาคือ การแจ้งผู้เรียนทราบล่วงหน้าเกี่ยวกับเนื้อหาและสื่อที่ใช้

3.3 ด้านวิธีการและเทคนิคการใช้สื่อ

ระดับของปัญหาการใช้สื่อโทรทัศน์การศึกษา ด้านวิธีการและเทคนิคการใช้สื่อ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีปัญหาการใช้สื่อเป็นอันดับ 1 คือ ให้มีทักษะการใช้สื่อโทรทัศน์การศึกษาประกอบการสอน รองลงมาคือ นักเรียนมีส่วนร่วมในการใช้สื่อโทรทัศน์การศึกษาในการจัดการเรียนการสอน

3.4 ด้านประเมินผล

ระดับของปัญหาการใช้สื่อโทรทัศน์การศึกษาด้านการประเมินผลการใช้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีปัญหาการใช้สื่อเป็นอันดับ 1 คือ นำข้อบกพร่องจากการใช้สื่อโทรทัศน์ศึกษามาแก้ไขก่อนการนำไปใช้สอนในครั้งต่อไป รองลงมาคือ การทดสอบผู้เรียนตามเกณฑ์และจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

การอภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาสภาพและปัญหาการใช้สื่อโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ในการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนเครือข่ายบ้านแป๊ะบุญ อำเภอบาเจาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผลดังนี้

1. สภาพข้อมูลทั่วไปของครูผู้สอนที่ตอบแบบสอบถาม พบว่า มีเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุมากกว่า 45 ปี ประสบการณ์การสอน 5-10 ปี และมากกว่า 15 ปี ซึ่งปฏิบัติการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 1 มีวุฒิปริญญาตรี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริพล วุ่นพันธ์ (2550:140) ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 46-50 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี และสอดคล้องกับงานวิจัยของอาภาภรณ์ เทียนขาว (2544:58) ที่พบว่า ผู้สอนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 41-50 ปี ประสบการณ์ในการสอน 11-20 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของประเทือง อังกูรวัฒนา (2543:85) ที่พบว่า เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 41-50 ปี วุฒิกิจการศึกษาระดับปริญญาตรีเกือบทั้งหมด

2. สภาพการใช้สื่อของครูผู้สอน พบว่า ครูผู้สอนมีประสบการณ์ในการใช้สื่อโทรทัศน์ การศึกษาและสื่อวิดิทัศน์เป็นสื่อการสอน 1 – 5 ปี ความถี่ในการใช้สื่อในการสอนต่อสัปดาห์ 1 – 2 ครั้ง ระยะเวลาในการใช้สื่อแต่ละครั้ง ใช้ 1 – 2 ชั่วโมง ซึ่งใช้รายการโทรทัศน์ทางการศึกษาของโรงเรียนวังไกลกังวล ใช้ในลักษณะเป็นสื่อเสริม ร่วมกับการสอนปกติ และใช้รายการสดในบางครั้งที่สามารถให้นักเรียน เรียนได้ ผลการศึกษาปรากฏออกมาเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูผู้สอนอาจจะประสบกับปัญหาและอุปสรรคต่างๆ เช่น สื่อที่ใช้มีไม่เพียงพอ โรงเรียนขาดเจ้าหน้าที่ที่จะอำนวยความสะดวกและให้บริการในการเตรียมการสอน สื่อโทรทัศน์การศึกษาที่มีขั้นตอนการใช้ยุ่งยาก ซับซ้อนทำให้ครูไม่เลือกใช้ ทุกครั้งที่เลือกสื่อต้องขอคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ฝ่ายที่รับผิดชอบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมัสริน จงกลรัตน์ (บทคัดย่อ) พบว่า โดยส่วนรวมและจำแนกตามกลุ่มวิชาที่สังกัดและประสบการณ์ในการสอน มีการใช้รายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาผ่านดาวเทียมจากโรงเรียนวังไกลกังวลประกอบการเรียนการสอนโดยรวมการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

3. ปัญหาการใช้สื่อโทรทัศน์ของครูผู้สอน

3.1 ด้านการเลือกสื่อ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สื่อโทรทัศน์การศึกษามีขั้นตอนการใช้ยุ่งยากซับซ้อนทำให้ครูไม่เลือกใช้ ครูขาดทักษะในการเลือกสื่อที่เหมาะสมแต่ละกิจกรรมการสอน ทุกครั้งที่เลือกสื่อต้องขอคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ฝ่ายที่รับผิดชอบ โรงเรียนขาดงบประมาณในการจัดซื้อจัดหาสื่อ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวัชระ ศรีวิพันธ์ (2545:71-72) ที่พบว่า ปัญหาด้านการเลือกสื่อ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ครูขาดทักษะในการใช้สื่อการเรียนการสอน จึงไม่เลือกใช้สื่อการเรียนการสอนประเภทนั้นๆ รองลงมาได้แก่ ขาดงบประมาณในการจัดซื้อจัดหาสื่อ และสอดคล้องกับงานวิจัยของคุณฉิ โศตรมา (2544:97) ที่พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง คือ สื่อการเรียนการสอนบางประเภทมีราคาสูงทำให้ครูไม่มีโอกาสเลือกใช้ และ โรงเรียนขาดงบประมาณในการจัดซื้อจัดหาสื่อ

3.2 ด้านการเตรียมสื่อ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โรงเรียนขาดเจ้าหน้าที่ที่จะอำนวยความสะดวกและให้บริการในการเตรียมการสอน สภาพห้องเรียนไม่เอื้อต่อการใช้สื่อประเภทโทรทัศน์การศึกษา ไม่มีห้องเฉพาะสำหรับการใช้สื่อโทรทัศน์การศึกษา ประกอบการสอน พื้นที่ในห้องเรียนคับแคบเกินไปทำให้เป็นอุปสรรคในการใช้สื่อโทรทัศน์การศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของคุณฉิ โศตรมา (2544:97) ที่พบว่า ปัญหาด้านเตรียมสื่อ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง คือ โรงเรียนขาดเจ้าหน้าที่ที่จะอำนวยความสะดวกและให้บริการในการเตรียมการสอน และสอดคล้องกับงานวิจัยของวัชระ ศรีวิพันธ์ (2545:72) ที่พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง คือ พื้นที่ในห้องเรียนคับแคบเกินไปทำให้เป็นอุปสรรคในการใช้เทคนิคการสอนบางเทคนิค สภาพห้องเรียนไม่เอื้อต่อการเตรียมการใช้สื่อการเรียนการสอนบางประเภท

3.3 ด้านวิธีการและเทคนิคการใช้สื่อ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่เป็นปัญหาอันดับ 1 ได้แก่ ให้มีทักษะการใช้สื่อโทรทัศน์การศึกษาประกอบการสอน ที่ผลการศึกษาค้นคว้าปรากฏเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า ครูผู้สอนไม่มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาเบื้องต้นเกี่ยวกับสื่อและอุปกรณ์ในห้อง การใช้สื่อไม่สอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร รวมทั้งขาดความรู้การใช้สื่อโทรทัศน์การศึกษาประกอบการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวัชระ ศรีวิพันธ์ (2545:64) พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ครูใช้สื่อการเรียนการสอนไม่ตรงกับจุดประสงค์ของการเรียนรู้ การใช้สื่อการเรียนการสอนไม่เป็นไปตามลำดับขั้นตอนที่กำหนดไว้ และครูใช้สื่อไม่เหมาะสมกับประสบการณ์ของผู้เรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ

ศักดิ์ จำปาหอม (2542:73) ที่พบว่า โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีปัญหาเป็นรายข้อที่เป็นปัญหาระดับมากที่สุด คือ ความสามารถในการแก้ไขปัญหาเบื้องต้นเกี่ยวกับสื่อ จัดการเรียนการสอนครบถ้วนตามเนื้อหาและหลักสูตร จัดการเรียนการสอนสอดคล้องตามแผนการสอนและหลักสูตร

3.4 ด้านประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาในระดับปานกลางทุกข้อ ทั้งนี้อาจเนื่องจากว่าครูยังไม่มีความมั่นใจในการใช้สื่อโทรทัศน์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ไม่มีความรู้ทางด้านสื่อโทรทัศน์การศึกษาในการจัดการเรียนการสอน จึงทำให้การประเมินผลการใช้สื่อโทรทัศน์ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์เท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุริยา สายแก้ว (2542:74) พบว่า โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ และสอดคล้องกับงานวิจัยของวัชระ ศรีวิพันธ์ (2545:73) พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ครูไม่ประเมินประสิทธิภาพการใช้สื่อแต่ละประเภท การจัดการเรียนการสอนมีรูปแบบที่ไม่แน่นอน

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้บริหารควรจัดสภาพของห้องเรียนที่ใช้สื่อโทรทัศน์ให้อยู่ในระดับมาตรฐานไม่สูงเกินไป
2. ผู้บริหารควรมีการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนในการบำรุงรักษาซ่อมแซม
3. ควรให้ความรู้กับครูทุกคนเมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับการใช้สื่อโทรทัศน์เมื่อเจ้าหน้าที่ไม่อยู่

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาสาเหตุที่เป็นปัญหาและอุปสรรคในการใช้โทรทัศน์เพื่อการศึกษาในการเรียนการสอน
2. ศึกษาปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานที่จะสามารถส่งเสริมให้มีการใช้สื่อโทรทัศน์เพื่อการศึกษาเพื่อการเรียนการสอน